

**Житомирський державний університет
імені Івана Франка
Навчально-науковий інститут іноземної філології
Кафедра англійської філології та перекладу**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ ТА
ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ**

Обов'язкової освітньої компоненти

**Вступ до перекладознавства. Теорія і практика
перекладу з англійської мови**

**для підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
спеціалізація	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
освітньо-професійна програма	Англійська мова та література (переклад включно)
ННІ	іноземної філології

Укладач: кандидат філологічних наук Шугаєв Андрій
Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри англійської
філології та перекладу
Протокол від «18» жовтня 2021 р. № 4
Завідувач кафедри Наталія БОРИСЕНКО

УДК 37.13:373.3
ББК 81.06
В 89

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Житомирського державного університету
імені Івана Франка
від 26.11.2021 (Протокол No 22)*

Рецензенти:

І.В. Усова, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Поліського національного університету.

І.М. Шуляк, кандидат філологічних наук, викладач кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

І.О. Тараба, кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології та зарубіжної літератури Житомирського державного університету імені Івана Франка.

В. 89 Методичні рекомендації до організації самостійної та індивідуальної роботи студентів 3 курсу із дисципліни «Вступ до перекладознавства. Теорія і практика перекладу з англійської мови» / А. В. Шугаєв. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2021. – 22 с.

Методичні рекомендації включають матеріал з історії перекладознавства і є доповненням до підручників та посібників з предмету «Вступ до перекладознавства. Теорія і практика перекладу з англійської мови». Навчально-методичні рекомендації містять логічно побудований теоретичний матеріал, що сприяє розширенню знань з історії перекладознавства.

© Шугаєв А.В., 2021

© Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2021

ЗМІСТ

Перелік умовних скорочень	4
ВСТУП	5
Завдання для самостійної роботи №1. Тема: Передісторія перекладу	11
Завдання для самостійної роботи №2. Тема: Перекладацька діяльність в античному світі	12
Завдання для самостійної роботи №3. Тема: Світові релігії і розвиток перекладу. Історія перекладу Біблії	13
Завдання для самостійної роботи №4. Тема: Переклад в епоху Середньовіччя	15
Завдання для самостійної роботи №5. Тема: Епоха Відродження і розвиток перекладу	16
Завдання для самостійної роботи №6. Тема: Перекладознавство XVII-XIX століть	18
Завдання для самостійної роботи №7. Тема: Історія українського перекладознавства XX сторіччя	19
Рекомендована література	20

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ІІІ – історія перекладу

ВМ – вихідна мова

МП – мова перекладу

ВСТУП

Освітня компонента “Вступ до перекладознавства” для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає освітньо-професійній програмі «Англійська мова та література (переклад включно)». *Предмет* – переклад у теоретичному, практичному й науково-дослідницькому аспектах.

Міждисциплінарні зв'язки: курс тісно пов'язаний із циклом освітньої компоненти «Практичний курс англійської мови», адже перекладацька компетенція потребує високого практичного рівня мовної підготовки, поглиблених знань стосовно загальних закономірностей функціонування рідної та іноземної мов.

Мета вивчення освітньої компоненти: теоретична та практична підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі перекладу, які володіють знаннями про основні галузі перекладознавства, підходи до вивчення процесу перекладу, термінологічну базу перекладознавства, перекладацькі трансформації, типові перекладацькі помилки, моделі перекладу, норми та вимоги до якісного перекладу.

Основними завданнями вивчення освітньої компоненти є:

- озброєння здобувачів вищої освіти знаннями про особливості застосування лексико-граматичних перекладацьких трансформацій для здійснення адекватного перекладу;
- розвиток практичних навичок і вмінь усного і письмового перекладу;
- ознайомлення студентів з типовими проблемами і помилками, що виникають під час перекладу.
- оволодіння навичками теорії перекладу, особливостями відтворення речення при перекладі з англійської мови на українську.

Вивчення освітньої компоненти передбачає формування таких компетентностей та програмних результатів навчання:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)

суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 14. Усвідомлення поваги до різноманіття культур.

ЗК 15. Здатність розвивати в собі креативність, гнучкість та системність мислення, оперативність у вирішенні особистісних, соціальних та професійних проблем.

ЗК 16. Здатність розуміти сутність й соціальну значущість майбутньої професії, прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.

СК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

СК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

СК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

СК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

СК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

СК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

СК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

СК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

СК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

СК 12. Здатність до організації ділової комунікації

СК 13. Розуміння сутності й соціального значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань.

СК 14. Вільне володіння навичками усного та письмового перекладу текстів різних стилів і жанрів з англійської мови на українську, їх редагування на професійному рівні.

СК 15. Здатність усвідомити важливості розвитку та поглиблення співробітництва між Україною та Європейським Союзом у сфері професійної діяльності.

Освітня компонента «Теорія і практика перекладу з англійської мови» викладається на III курсі, в 5 і 6 семестрі.

Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка згідно з Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою» https://zu.edu.ua/offic/ocinjuvannya_zvo.pdf.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним, модульним та підсумковим контролюми.

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою		Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Екзамен	Залік		Оцінка	Пояснення
Відмінно	Зараховано	90-100	A	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре		82-89	B	вище середнього рівня з кількома помилками
		74-81	C	в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок
Задовільно		64-73	D	непогано, але зі значною кількістю

				недоліків
		60-63	E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
Незадовільно	Незараховано	35-59	FX	з можливістю повторного складання
		1-34	F	з обов'язковим повторним курсом

**Підсумкова оцінка з вивчених модулів за навчальний рік (ПОМ)
розраховується:**

№ модулю	M _{%n} (відсоткове значення модулю освітньої компоненти)
Модуль 1	M _{%1} = 60%
Модуль 2	M _{%2} = 40%
Сума	100

ЕКЗАМЕН

Оскільки формою підсумкового контролю освітньої компоненти є екзамен, то здобувачі вищої освіти, в яких підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) за семестр становить 60 і більше балів, мають право не складати екзамен. У такому разі підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) = Екзаменаційній оцінці (ЕО) = Підсумковій оцінці (ПО).

$$ПОМ = ЕО = ПО$$

У випадку складання екзамену підсумкова оцінка (ПО) визначається як середнє арифметичне балів підсумкової оцінки з вивчених модулів (ПОМ) та екзаменаційної оцінки (ЕО).

$$ПО = (ПОМ + ЕО) / 2$$

Методичне забезпечення

- програма навчальної дисципліни;
- робоча програма навчальної дисципліни;
- матеріали лекційного курсу;
- інструктивно-методичні матеріали до практичних занять;
- методичні матеріали для організації самостійної роботи;
- матеріали до проведення контролю.

Завдання для самостійної роботи №1

Тема: Передісторія перекладу

План

1. Історія перекладу: предмет, завдання і сучасний стан.
2. Коли виник переклад ?
3. Вавилон як символ перекладу і помилка інтерпретації.
4. Стародавній Єгипет.

Теми повідомлень

1. Історичні концепції розвитку перекладознавчої думки.
2. Розвиток перекладу у Єгипті.
3. Вавилон як символ перекладу.
4. Витоки виникнення перекладу.
5. Ключова роль перекладу в розвитку світової культури. Історизм у перекладі як зміна різного до нього ставлення та основної тенденції перекладу.

Питання для обговорення та дискусій:

1. Який предмет, завдання і сучасний стан перекладу ?
2. Які були форми осмислення перекладу в історії перекладознавчої думки?
3. Коли було введено термін „історія перекладу” ?

Рекомендована література:

1. Гарбовский Н.К. Теория перевода. – М.: Изд-во Моск. Ун-та, 2004. – 544 с.
2. Кальниченко О.А , Подміногін В.О Історія перекладу: об’єкт, проблеми та сучасний стан.// Вісник ХНУ N 611: Проблеми перекладу та іншомовної комунікації, 2003. – С. 10-14.
3. Кальниченко О.А, Подміногін В.О Історичні коріння перекладності// Вісн. Харк. нац. ун-ту ім.. Каразіна. - № – X., 2004. – С. 10.
4. Кальниченко О.А, Подміногін В.О Історія перекладу та перекладацької думки у Давньому Римі// Вч. зап. ХГУ НУА. - Т. XI – X., 2005. – С. 640-666.

5. Кальниченко О.А, Подміногін В.О.,Трактат Фрідріха Шлейєрмахера „Про різні методи перекладу” та його значення для сучасного перекладознавства.// Вчені записки ХГІ „НУА”. Т. VIII. – 2002. – С. 503 – 533.

Завдання для самостійної роботи №2

Тема: Перекладацька діяльність в античному світі

План

1. Держави Стародавньої Передньої та Малої Азії і Месопотамії
  - 1.1. Шумер
  - 1.2. Вавилон
  - 1.3. Хети
  - 1.4. Давньоєврейська держава
  - 1.5. Фінікійці
  - 1.6. Індія
  - 1.7. Китай
2. Розвиток перекладу в античну епоху. Греція. Рим.
3. Римський переклад після класичної епохи

Питання для самостійного вивчення:

- Ключова роль перекладу в розвитку світової культури.
- Історизм у перекладі як зміна різного до нього ставлення та основної тенденції перекладу.
- Тенденції сучасного перекладу.
- Історичні причини перекладу.

Запитання для самоаналізу та перевірки:

1. Які були передумови виникнення перекладу?
2. Які епохи виділяють у давньоєгипетській державності?
3. Що відіграло важливу роль для перекладацької діяльності у Єгипті?

4. Які мови знали і використовували для перекладу давньоєгипетські перекладачі?
5. Як розвивався переклад за часів Олександра Македонського?
6. Як і коли розпочалася перекладацька діяльність у древньому Римі?

Рекомендована література:

1. Гарбовский Н.К. Теория перевода. – М.: Изд-во Моск. Ун-та, 2004. – 544 с.
2. Кальниченко О.А, Подміногін В.О Історія перекладу: об'єкт, проблеми та сучасний стан.// Вісник ХНУ N 611: Проблеми перекладу та іншомовної комунікації, 2003.- С. 10-14.
3. Кальниченко О.А, Подміногін В.О Історичні коріння перекладності// Вісн. Харк. нац. ун-ту ім.. Каразіна. - № – X., 2004. – С. 55.
4. Кальниченко О.А, Подміногін В.О Історія перекладу та перекладацької думки у Давньому Римі// Вч. зап. ХГУ НУА. - Т. XI – X., 2005. – С. 640-666.
5. Кальниченко О.А, Подміногін В.О.,Трактат Фрідріха Шлейєрмахера „Про різні методи перекладу” та його значення для сучасного перекладознавства.// Вчені записки ХГІ „НУА”. Т. VIII. – 2002. – С. 503 – 533.

Завдання для самостійної роботи №3

Тема: Світові релігії і розвиток перекладу. Історія перекладу Біблії

План

1. Поняття світової релігії
2. Переклади буддійських текстів
3. Стародавні переклади єврейської Біблії.
4. Переклади Біблії у період пізньої Античності
5. Переклад Біблії у Середні віки
6. Реформація та період раннього модернізму
7. Переклади Біблії українською мовою

Питання для самостійного вивчення:

1. Найвідоміші переклади Біблії, Корану, Тори.

2. Початок стилістики.
3. Знамениті переклади Біблії: Септуагінта, Вульгата, Лютера, В. Тиндейла.
4. Довгий шлях до церковнослов'янської Біблії.
5. “Острозька” Біблія.
6. Російська Біблія.

Запитання для самоаналізу та перевірки:

1. Які світові релігії ви знаєте? Що їх об'єднує?
2. Хто вважається засновником буддизму?
3. Як вплинуло проникнення буддизму на перекладацьку діяльність в Китаї?
4. У яких державах окрім Китаю здійснювалися переклади буддійських текстів?
5. Звідки бере свій початок переклад Біблії?
6. Коли був створений перший варіант латиномовного Священного Письма?
7. Переклад як інструмент збереження традиції. Чому переклад у Стародавній Греції не мав значної ролі.

Рекомендована література:

1. Кальниченко О. А. Сучасні проблеми перекладознавства. – Харків, 2000. – 98 с.
2. Beer J. Translation Theory and practice in the Middle Ages. / Beer J. – Kalamagroo, Michigan: Western Michigan University, 1997. – 34 p.
3. Bruce F. F. The English Bible. A History of Translation from the Earliest Versions to the New English Bible. / Bruce F. F. – New York: Oxford University Press, 1970. – 70 p.
4. Stine P.C. (ed.) Bible Translation and the Spread of the Church. /Stine, P.C – Leiden: E.J. Brill, 1990. – 34 p.

Тема 4. Переклад в епоху Середньовіччя

План

1. Зміст терміну «середні віки» і мовна ситуація в середньовічній Європі.
2. Розвиток перекладацької думки в країнах середньовічної Європи:
  - Ірландія
  - Англія
  - Шотландія.
  - Франція.

Питання для самостійного вивчення:

1. Переклад як інструмент збереження традиції.
2. Чому переклад у Стародавній Греції не мав значної ролі.
3. Переклад в Ірландії (Ерігена).
4. Переклад в Німеччині (Ноткер).
5. Переклади в Італії: Анастасій Бібліотекар.
6. Переклад в Болгарії та Сербії.
7. Переклад перською.

Запитання для самоаналізу та перевірки:

1. Дайте визначення поняття «середні віки».
2. Які мови були домінуючими у Середні віки?
3. Яким чином утвердження християнства як державної релігії всіх країн Європи вплинуло на переклад?
4. Які філософські твори були перекладені в епоху Середньовіччя?
5. Які основні досягнення перекладачів в арабському халіфаті?

Рекомендована література:

1. Кальниченко О.А, Шептуха М.М., Кальниченко Н. М., Шамрай О.В. Історія перекладу та думок про переклад у середньовічній Франції// Віст. Житомир. держ. ун-ту. - № 23. – Житомир, 2005. – С. 68-70.
2. Кальниченко О.А. Середньовічний латинський переклад: погляди перекладачів на свої завдання та підходи до перекладу // Вісн. Сумського. держ. ун-ту. Сер. Філологія. - 2007. - Т. 2 № 1. - С. 103-108.
3. Комиссаров В.Н. Общая теория перевода. Проблемы переводоведения в освещении зарубежных ученых / В. Н. Комиссаров. – М.: ЧеРо, 1999. – 134 с.
4. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). / Корунець І. В. – Вінниця: Нова книга, 2000. Aveling H. A Short History of Western Translation Theory// Text, 2004, Vol. 8, No 1.
5. Bassnett S. Translation Studies. / Bassnett S. – London and New York: Routledge, 1980. – 45 p.
6. Beer J. Translation Theory and practice in the Middle Ages. / Beer J. Kalamagroo, Michigan: Western Michigan University, 1997. – 58 p.

Завдання для самостійної роботи №5

Тема: Епоха Відродження і розвиток перекладу

План

1. Поняття епохи Відродження і її відмінні риси.
2. Мовна ситуація в епоху Відродження.
3. Початок ренесансної традиції греко-латинських перекладів.
4. Розвиток гуманістичного перекладу.
5. Народні мови як об'єкт перекладу.
6. Перекладацькі концепції епохи Відродження

Питання для самостійного вивчення:

1. Латинські переклади гуманістів.
2. Переклади на італійську.

3. Переклад в Німеччині (А. фон Ейб, Генріх Штейнхофель, Ніколас фон Віле, Мартін Опітц).
4. Переклад в Іспанії (Хуан Луїс Вівес).
5. Переклади в Польщі (Лукаш Гурницький, переклади Біблії).

Запитання для самоаналізу та перевірки:

1. Охарактеризуйте епоху Відродження.
2. Якою була мовна ситуація в епоху Відродження?
3. Які греко-латинські переклади були здійснені в епоху Відродження?
4. Якого принципу дотримувалися перекладачі?
5. Які народні мови стали об'єктом перекладу? Які переклади були здійснені цими мовами?

Рекомендована література:

1. Кальниченко О.А., Подміногін В.О. Есе „Місія перекладача” Вальтера Беньяміна про перекладність та „чисту мову” на тлі німецької перекладознавчої традиції.// Вісник Сумського держ. університету Серія „Філологічні науки”. №3 (68), 2004 С. 177 – 184
2. Кальниченко О.А., Подмінгін В.О. Витоки західного перекладознавства: Ієронім Стридонський // Вчені зап. Харк. гуманіт. ун-ту "Нар. укр. акад.". - Х., 2007. - Т. 13, кн. 2: Проблеми економіки та філології. - С. 131-150.
3. Нелюбин Л.Л., Хухуни Г.Т. Наука о переводе: история и теория с древнейших дней до наших дней. – М.: Флинта, 2006. – 416 с.
4. Семенец О. Е., Панасьев А. Н. История перевода. / Семенец О. Е., Панасьев А. Н. – Киев: Либідь, 1991. – 77 с.
5. Aveling H. A Short History of Western Translation Theory// Text, 2004, Vol. 8, No 1.
6. Delisle J., Woodsworth J. (eds.) Translators through History. / Delisle J., Woodsworth J. Amsterdam and Philadelphia: John Benlamins, 1995.

Тема: Перекладознавство XVII-XIX століть

План

1. Переклад епохи Бароко (1600–1750)
2. Переклад періоду класицизму та просвітництва (XVIII ст.)
3. Переклад епохи романтизму (кінець 1830 рр. XIX ст.)
4. Переклад доби критичного реалізму
5. Період "Розстріляного Відродження"

Запитання для самоаналізу та перевірки:

1. Охарактеризуйте епоху Бароко.
2. Якою була мовна ситуація в епоху Бароко?
3. Які переклади були здійснені в епоху Бароко?
4. Якого принципу дотримувалися перекладачі?
5. Охарактеризуйте період "Розстріляного Відродження" ?

Рекомендована література:

1. Кальниченко О.А., Подміногін В.О. Есе „Місія перекладача” Вальтера Беньяміна про перекладність та „чисту мову” на тлі німецької перекладознавчої традиції.// Вісник Сумського держ. університету Серія „Філологічні науки”. №3 (68), 2004 С. 177 – 184
2. Кальниченко О.А., Подмінгін В.О. Витоки західного перекладознавства: Ієронім Стридонський // Вчені зап. Харк. гуманіт. ун-ту "Нар. укр. акад.". - Х., 2007. - Т. 13, кн. 2: Проблеми економіки та філології. - С. 131-150.
3. Нелюбин Л.Л., Хухуни Г.Т. Наука о переводе: история и теория с древнейших дней до наших дней. – М.: Флинта, 2006. – 416 с.
4. Семенец О. Е., Панасьев А. Н. История перевода. / Семенец О. Е., Панасьев А. Н. – Киев: Либідь, 1991.
5. Aveling H. A Short History of Western Translation Theory// Text, 2004, Vol. 8, No 1.

6. Delisle J., Woodsworth J. (eds.) Translators through History. / Delisle J., Woodsworth J. Amsterdam and Philadelphia: John Benlamins, 1995.

Завдання для самостійної роботи №7

**Тема: Історія українського перекладознавства ХХ сторіччя:
ключові проблеми та періодизація**

|
План

1. Українське перекладознавство на початку ХХ сторіччя.
2. Становлення перекладознавства як науки в Україні.
3. Українське перекладознавство середини ХХ сторіччя.
4. Українська школа перекладознавства останньої чверті ХХ сторіччя.
5. Історія перекладу та перекладознавства в період становлення незалежності України (1991–2010 рр.).

Запитання для самоаналізу та перевірки:

1. Охарактеризуйте розвиток перекладознавчої думки в Україні ХХ сторіччя.
2. Якою була мовна ситуація в Україні ХХ сторіччя?
3. Якого принципу дотримувалися перекладачі?
4. Охарактеризуйте Українська школа перекладознавства останньої чверті ХХ сторіччя ?

Рекомендована література:

1. Кальниченко О.А., Подміногін В.О. Есе „Місія перекладача” Вальтера Беньяміна про перекладність та „чисту мову” на тлі німецької перекладознавчої традиції.// Вісник Сумського держ. університету Серія „Філологічні науки”. №3 (68), 2004 С. 177 – 184
2. Кальниченко О.А., Подмінгін В.О. Витоки західного перекладознавства: Ієронім Стридонський // Вчені зап. Харк. гуманіт. ун-ту "Нар. укр. акад.". - Х., 2007. - Т. 13, кн. 2: Проблеми економіки та філології. – С. 131-150.
3. Нелюбин Л.Л., Хухуни Г.Т. Наука о переводе: история и теория с древнейших дней до наших дней. – М.: Флинта, 2006. – 416 с.

4. Семенец О. Е., Панасьев А. Н. История перевода. / Семенец О. Е., Панасьев А. Н. – Киев: Либідь, 1991. – 76 с.
5. Aveling H. A Short History of Western Translation Theory// Text, 2004, Vol. 8, No 1. – 53 p.
6. Delisle J., Woodsworth J. (eds.) Translators through History. / Delisle J., Woodsworth J. Amsterdam and Philadelphia: John Benlamins, 1995. – 45 p.

Рекомендована література

Основна:

1. Карабан В. І., Мейс Дж. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову [Текст] = Theory and practice of translation from Ukrainian into English : посіб.-довід. Вінниця : Нова кн., 2003. – 608 с.
2. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця, Нова книга, 2004. – 576 с.
3. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2008. – 510 с.
4. Мамрак А.В. Вступ до теорії перекладу : навч.посіб. Центр навчальної літератури, 2017. 304 с.
5. Ребрій О. В. Основи перекладацького скоропису : навчальний посібник. – Вінниця : Нова кн., 2006. – 152 с.

Додаткова:

1. Бахударов Л. С. Язык и перевод (Вопросы общей и частной теории перевода). М. : Междунар. отношения, 1975. 240 с.
2. Власова Т. І. , Білан Н. І., Тюрєнкова В. Я. Посібник з теорії та практики перекладу науково-технічної літератури. – Днськ: Видавництво ДНУЗТ, 2013.
3. Гарбовський Н. В. Теория перевода: учебник. М.: Изд-во Моск. Ун-та., 2004. 544 с.
4. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение. М.: Изд-во “ЭТС», 2000. 424 с.
5. Комиссаров В. Н. Теория перевода (Лингвистические аспекты) : Учеб. для ин. и фак. иностр. яз. М.: Высш. Шк., 1990. 253 с.
6. Латышев Л. К. Перевод: проблемы теории, практики и методики преподавания / Л. К. Латышев. – М. : Просвещение, 1988.

7. Лотте Д.С. Основы построения научно-технической терминологии. – М., 1961. 6. Пумпянский А.Л. Чтение и перевод английской научной и технической литературы. Лексика. Грамматика. Фонетика. – ООО «Попурри». – 1997.
8. Мірам Г.Е., Дайнеко В.В., Тарануха Л.А., Грищенко М.В., Гон О.М. Основы перевода: курс лекцій з теорії та практики перекладу для факультетів та інститутів міжнародних відносин.: навч. посібник для студ. ф-тів ін-тів міжнар. відносин. – К.: Ельга ; Ніка-Центр. – 2002. – 240с.
9. Ребрій О. В. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Європейський Союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації : навчальний посібник для студ. вищ. закл. освіти. : Нова книга, 2009. – 239 с.
10. Рубцова М.Г. Чтение и перевод английской научной и технической литературы. – М.: Астрель-АСТ, 2006.
11. Славова Л. Л. Борисенко Н. Д. Лінгвокультурологічні основи перекладу : навчально-методичний посібник Житомир : Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 84 с.
12. Федоров А. В. Основы общей теории перевода / А. В. Федоров. – М.: Высшая школа, 1983. 3. Комиссаров В. Н. Теория перевода / В. Н. Комиссаров. – М.: Высшая школа, 1990.
13. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Пенькова І. О., Ярошук І. П. Переклад англомовної економічної літератури. Економіка США : навчальний посібник. – Вінниця : Нова кн., 2009. – 270 с.
14. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Ребрій О. В., Ліпко І. П., Ярошук І. П. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Система державного управління США : навчальний посібник. – Вінниця : Нова книга, 2009. – 480 с.
15. Швачко С. О. Проблеми синхронного перекладу : навчальний посібник. –Вінниця : Фоліант, 2004. – 112 с.

Інтернет ресурси:

1. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://irbis.zu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe
2. Бібліотека українських підручників [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://pidruchniki.ws/>.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Інтернет-сторінка. – Режим доступу до електронних документів : <http://www.nbuv.gov.ua/>.

4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : пошукова система сайту : Система каталогів і картотек : Електронний фонд (тематичні та видові зібрання публікацій) : Електронна бібліотека авторефератів дисертацій : Пошук у електронній бібліотеці авторефератів дисертацій. – Режим доступу до електронних документів. - <http://www.nbuv.gov.ua/eb/ard.html>.

5. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.nplu.org/ua/resources/resources.htm>.

6. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт : Політематична база даних статей з періодичних видань. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://analytic.nplu.org/>. 18. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт : Каталог статей зі збірників наукових праць. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://stt.nplu.org/>.